

122/2004 Sb.

ZÁKON

ze dne 20. února 2004

o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Změna: 281/2009 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

VÁLEČNÉ HROBY

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon stanoví práva a povinnosti v oblasti péče o válečné hroby a pietní místa (dále jen "válečný hrob") a orgány státní správy a jejich působnost ve věcech válečných hrobů.

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Válečným hrobem je pro účely tohoto zákona místo, kde jsou pohřbeny ostatky osob, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo ostatky osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války. Válečným hrobem může být hrob jednotlivce, hrob hromadný nebo osárium, včetně náhrobků a ostatního hrobového zařízení. Válečným hrobem je rovněž evidované místo s nevyzvednutými ostatky osob zemřelých v souvislosti s válečnou událostí, anebo jiný objekt, který je za válečný hrob považován v souladu s mezinárodní smlouvou, jíž je Česká republika vázána.

(2) Válečným hrobem je pro účely tohoto zákona i pietní místo, kterým se rozumí pamětní deska, pomník, památník nebo obdobný symbol připomínající válečné události a oběti, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo oběti osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války.

(3) Evidenci válečného hrobu se rozumí listinný nebo jiný záznam obsahující údaje o válečném hrobu, pokud jsou známy; těmito údaji jsou zejména:

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, vojenská hodnost, státní příslušnost, národnost, datum narození, datum a místo úmrtí a příčina smrti osoby nebo osob, jejíž ostatky jsou ve válečném hrobu pohřbeny, nebo osoby, jíž se válečný hrob týká. Zpracování údajů je prováděno v souladu se zvláštním právním předpisem, 1)

b) název státu, obce nebo vojenského újezdu, katastrálního území a parcelní číslo, popřípadě číslo popisné nemovitosti, kde se válečný hrob nachází,

c) historická událost, ke které se válečný hrob vztahuje, charakter a stručný popis vzhledu válečného hrobu včetně fotodokumentace,

d) označení vlastníka válečného hrobu a vlastníka nemovitosti, na které je válečný hrob umístěn.

(4) Péči o válečné hroby se rozumí zabezpečování úpravy, ochrany, zřizování nových válečných hrobů, přemísťování nebo rušení válečných hrobů, včetně exhumací.

(5) Údržbou a úpravou válečného hrobu se rozumí označení válečného hrobu, umístění pamětní desky, pomníku, památníku nebo obdobného symbolu, včetně běžné údržby válečného hrobu, jeho okolí a přístupu k němu.

§ 3

Péče o válečné hroby

(1) Péči o válečný hrob zabezpečuje vlastník válečného hrobu, a pokud není znám, vlastník nemovitosti, na které je válečný hrob umístěn.

(2) Přemístění nebo zrušení válečného hrobu a jinou změnu válečného hrobu než jeho údržbu a úpravu může jeho vlastník nebo, pokud není znám, vlastník nemovitosti, na které je válečný hrob umístěn, provést jen na základě jeho písemné žádosti a po písemném souhlasu Ministerstva obrany (dále jen "ministerstvo"). Nový válečný hrob lze zřídit jen na základě písemné žádosti zřizovatele a po písemném souhlasu vlastníka nemovitosti a ministerstva. Souhlasy ministerstva nenahrazují povolení nebo vyjádření jiného správního úřadu, pokud je vyžadováno podle zvláštního právního předpisu. 2)

(3) Vlastník válečného hrobu, jakož i vlastník nemovitosti, na níž je válečný hrob umístěn, pokud je válečný hrob mimo pohřebiště, je povinen umožnit k němu přístup za účelem vzdání úcty nebo provedení prací souvisejících s péčí o válečný hrob.

(4) Je-li válečný hrob umístěn mimo pohřebiště, má vlastník nemovitosti nárok na náhradu za omezení užívání nemovitosti. Pokud je vlastníkovu nemovitosti užívání závažným způsobem v důsledku existence válečného hrobu ztíženo, je stát povinen, na základě jeho písemné žádosti, nemovitost nebo její část odkoupit. Náhrady vlastníkům nemovitostí poskytuje ministerstvo. Výše náhrady a kupní cena se stanoví podle zvláštních právních předpisů. 3)

§ 4

Výkon státní správy

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede evidenci válečných hrobů, které jsou v jeho správním obvodu. Tento úřad informuje příslušný krajský úřad o počtech a o stavu válečných hrobů, které vede v evidenci. Informaci podává do konce června kalendářního roku podle stavu k 31. prosinci předchozího roku.

(2) Krajský úřad vede souhrnnou evidenci válečných hrobů, které jsou v jeho správním obvodu, a koordinuje péči o válečné hroby v rámci kraje. Krajský úřad informuje ministerstvo o počtech a o stavu válečných hrobů, které vede v evidenci. Informaci podává do konce září kalendářního roku podle stavu k 31. prosinci předchozího roku.

(3) Ministerstvo

a) v případě pochybností rozhoduje o tom, co je válečným hrobem,

b) koordinuje péči o válečné hroby v České republice a v zahraničí,

c) vede centrální evidenci válečných hrobů,

d) poskytuje dotace podle zvláštního právního předpisu 4) na péči o válečné hroby jeho vlastníku, pokud není znám, vlastníku nemovitosti a

e) poskytuje náhradu za omezení užívání nemovitosti a hradí výdaje za odkoupení nemovitosti nebo její části.

§ 5

Přestupky a správní delikty

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku a právnická osoba nebo fyzická osoba, která je podnikatelem, 5) se dopustí správního deliktu tím, že

a) neumožní k válečnému hrobu přístup,

b) nezabezpečí úpravu válečného hrobu, ač je k tomu podle tohoto zákona povinna, nebo

c) provede jinou změnu válečného hrobu než jeho úpravu, anebo přemístí nebo zruší válečný hrob bez souhlasu ministerstva.

(2) Za přestupek nebo správní delikt

a) podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu až do výše 20 000 Kč,

b) podle odstavce 1 písm. b) lze uložit pokutu až do výše 50 000 Kč,

c) podle odstavce 1 písm. c) lze uložit pokutu až do výše 100 000 Kč.

(3) Přestupky a správní delikty podle odstavce 1 projednává pověřený obecní úřad; dopustí-li se správního deliktu podle odstavce 1 obec, je příslušným k jeho projednání krajský úřad.

(4) Správní řízení o správním deliktu nelze zahájit, uplynul-li 1 rok ode dne, kdy se orgán oprávněný k uložení pokuty dozvěděl o tom, že právnická osoba, nebo fyzická osoba, která je podnikatelem, 5) porušila povinnost uloženou jí tímto zákonem, nebo uplynuly-li 2 roky ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Pokutu lze uložit nejpozději do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

(5) Na přestupky a jejich projednávání se jinak vztahuje zvláštní právní předpis. 6)

§ 6

Pokuty uložené podle § 5 vybírá a vymáhá správní orgán, který ve věci rozhodoval v prvním stupni; výnos z těchto pokut je jeho příjmem.

§ 7

Společná ustanovení

(1) Zrušení válečného hrobu prohlášeného za kulturní památku lze provést pouze po předchozím zrušení jeho prohlášení za kulturní památku Ministerstvem kultury.

(2) Na rozhodování podle tohoto zákona, není-li stanoveno jinak, se vztahuje správní řád.

(3) Působnosti stanovené krajskému úřadu a pověřenému obecnímu úřadu podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o pohřebnictví

§ 8

Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 479/2001 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 274/2003 Sb., se mění takto:

1. V § 18 odst. 3 se ve druhé větě zrušuje slovo "tímto" a čárka za slovy "stanovenými tímto zákonem" se nahrazuje tečkou a zbytek věty se zrušuje.

2. V § 24 odst. 3 se věta druhá nahrazuje větou "Při rušení válečných hrobů se postupuje podle zvláštního právního předpisu. 21a) ".

Poznámka pod čarou č. 21a) zní:

"21a) Zákon č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů."

3. V § 29 odstavec 6 zní:

"(6) U válečných hrobů 21a) se užívací právo poskytuje bezplatně na neomezenou dobu."

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

§ 9

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2004.

Zaorálek v. r.

Klaus v. r.

v z. Gross v. r.

1) Například § 15 občanského zákoníku, zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2) Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění zákona č. 121/2000 Sb.

4) Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

5) § 2 odst. 2 obchodního zákoníku.

6) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.